

(/)

 (/)

> Kunst - Arkitektur - Haver - Design - Mode ([http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode)

[arkitektur-haver-design-mode](#))

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Hvem tegnede husene?

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/vilhelm-hammershoei>)

Hvem tegnede husene?

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 4154

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/hvem-tegnede-husene-arkitektur-og-arkitekter-paa-langeland-1750-2010)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/hvem-tegnede-](#)

[husene-arkitektur-og-arkitekter-paa-langeland-1750-2010](#)) **t** ([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=)

[status=](#). Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/hvem-tegnede-husene-arkitektur-og-arkitekter-paa-langeland-1750-2010)

[5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/hvem-tegnede-husene-arkitektur-og-arkitekter-](#)

[paa-langeland-1750-2010](#)) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-)

[mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-](#)

Peter Dragsbo

Hvem tegnede husene? Arkitektur og arkitekter på Langeland 1750 – 2010

Langeland Museum 2019. 140 kr. Kan købes på Langelands Museum eller i boghandlen.

Af Skjold Christensen

Vi forbinder i dag ofte Langeland med begrebet "udkant", men sådan har det ikke altid været. Tidligere var Langeland midt i tæt besejlede farvande. Der var regelmæssige forbindelser til både hovedstaden og til hertugdømmerne og det øvrige land. Den frugtbare jord gav grundlag for godser, gårde og en enkelt købstad. Dermed var der også grobund for byggerier af godser, herregårde og købstadshuse og dermed var grundlaget skabt for en rig og mangfoldig arkitektur igennem flere århundrede.

Bygningshistorikeren Peter Dragsbo tager os på en tur rundt på Langeland, hvor vi får de mange huse, slotte, herregårde, byhuse og kirker at se, og vi får fortalt deres historie. De huse og bygningsværker, vi præsenteres for, har Peter Dragsbo kunne sætte navn på arkitekten. Han går kronologisk til værks. Når vi er på Langeland, kan vi ikke komme uden om slottet Tranekær. Slottet er kendt ud over hele landet. Det er også i forbindelse med Tranekær, vi bliver præsenteret for det ældste arkitektprojekt fra ca. 1765. Projektet blev ganske vist ikke gennemført. Men det er på det tidspunkt turen starter. I Tranekær har forfatteren udført omfattende arkivstudier – det har været muligt fordi slottet har et omfattende arkiv. Der er sat årstal og arkitekt på slottets bygninger, slotsbyens huse og disses anvendelse igennem tiderne.

Det er som nævnt ikke Tranekær Slot, bogen alene handler om. Vi bliver ført fra nord til syd – en strækning på ca. 60 km – og med en afstikker til Strynø.

1750 – 1850: Barok, rokoko og klassicisme; 1850 – 1914 Historicisme og nationalromantik; 1914 – 1930 Bedre Byggeskik og "det hjemlige" og til sidst 1930 – Modernismen.

Gennem de 250 år møder vi landskendte arkitekter, navne som Anders Kirkerup, G. F. Hetsch, August Klein, Martin Nyrop, Poul Henningsen og Hanne Kjærholm og de mere lokale som Frits Jørgensen, Ludvig Andersen, Mindedal Rasmussen og Clausen og Weber.

Rudkøbings storhedstid – som også gælder de fleste købstæder – var i 18- og 1900-tallet. Der var ambitioner, både hos byens styre og de private. Vi møder smukke og værdige bygninger. En offentlig bygning, der er værd at fremhæve, er Rudkøbing Skole. Skolen blev færdig i 1921 og med sine teglstensmure, høje tage, kvadermurede facadepartier og palævinduer en fin blanding af klassicisme og Bedre Byggeskik.

Der blev som i det øvrige land også anlagt jernbanelinjer på Langeland. På Langeland som mange andre steder i landet havde bygherrerne ambitioner, stationsbygningerne skulle vise, vi kan og vi vil. Mange steder blev opgaven med tegning af stationsbygninger givet til kendte arkitekter. Således også på Langeland. Her valgte man Helge Boisen-Møller, og hans smukke stationsbygninger ligger her stadig, og vidner om en svunden tid. Vi præsenteres for stationsbygningen i Spodsbjerg og stationen i Illebølle.

Kirkerne på Langeland og Strynø indgår ligeledes i bogen. Jeg vil her i anmeldelsen fortælle lidt om Strynø Kirke. Kirken er opført i 1867. Man henvendte sig i den anledning til arkitekterne Ove Petersen og Vilhelm Dahlerup. De to arkitekter – meget kendte i tiden – havde i København tegnet Det kongelige Teater og Søtorvet – pompøse bygninger, som var præget af puds og stuk. Strynø kirke er derimod en fin lille nygotisk landsbykirke i gule flensborgsten.

Vi kommer også forbi den nyere tids boligbyggerier i Rudkøbing. Modernismen bliver vi præsenteret for i fx Hanne Kjærholms prisbelønnede sommerhus i Spodsbjerg og Clausen & Webers – lokale arkitekter – Banjen, et beboerhus på Lohals Havn.

Langelands museum fortjener ros for initiativet med bogen. Bygningerne er endnu i dag vidner om vores fælles fortid. Kendskabet til disse er vigtige forudsætninger for at kunne forestille sig fremtiden. Bogen ligger i fin forlængelse af Langelands Museums indsats de senere år, hvor lokalhistorie har været omdrejningspunkt for museets bestræbelser på at sætte Langeland ind i "den store historie".

Peter Dragsbo skal roses for en flot beskrivelse af den langelske bygningskultur i de seneste 250 år og for i samme bog også at have skrevet en guide for beboere på Langeland, for turister der besøger den smukke ø og for alle andre, som vil blive klogere på de aftryk, som menneskelivets leg med byggerier har sat på Langeland.

[Historie-online.dk, den 13. februar 2019]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/vilhelm-hammershoei>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

AVANTGARDEMANIFESTER

(<http://www.historie-online.dk/boger/avantgardemanifester>)

KUNSTARTERNES FORBRØDRING

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/kunstarternes-forbroedring>)

ALPHONSE MUCHA - I HJERTET AF ART NOUVEAU

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/alphonse-mucha-i-hjertet-af-art-nouveau>)
